

**A Budapest XVIII. Kerületi Csontváry
Kosztka Tivadar Általános Iskola**

Helyi tanterve

2013.

Tartalom

2.1. A választott kerettanterv megnevezése	2
2.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok	3
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	5
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	8
2.5. Mindennapos testnevelés	18
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	19
2.7. Projektoktatás	20
2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	22
2.9. Az iskolai beszámoltatás az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	25
2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	39
2.11. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei	41
2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	42
2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	52
2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	70

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Az 51/2012 EMMI rendelet alapján kiadott kerettantervből az alábbiakat alkalmazzuk:

A tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Biológia	A változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

2.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A szabadon tervezhető órakeret terhére az alábbi módon emeljük meg az óraszámokat.

A tananyag tartalom új ismeretekkel nem bővül, az órák a gyakorlást és a bevésést szolgálják.

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az 1–4. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	0+ 2	0+ 2	0+2	2+1
Matematika	4	4	4	4+1
Erkölestan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 5–8. évfolyamon

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2+1		
Biológia-egészségtan			2	1+0,5
Fizika			2	1+0,5
Kémia			1+1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a köznevelési törvény, tankönyvtörvény, valamint a tankönyvrendelet engedélyezett. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: technika, rajz, testnevelés.
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói eszközöket a munkaközösség-vezetők a munkaközösség tagjaival, valamint a szülői közösség képviselőivel egyeztetetten határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt június hónapban tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
4. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek az alábbi szempontokat veszik figyelembe:
  - Azokat a taneszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
  - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk. Új taneszköz használatát az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
5. Az iskola arra törekszik, hogy az állami támogatásból és saját költségvetési keretéből egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára, melyeket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.
6. A tartós tankönyvek használata a 2013/14. tanév első osztályaiban felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
7. A sajátos nevelésű igényű tanulók tankönyv és taneszköz választása:

A speciális igényű tanulók is a társaikkal megegyező tankönyveket használják. A feladatok kiválasztásánál a pedagógus figyelembe veszi a gyerek aktuális tudásszintjét, speciális igényeit és ennek megfelelően jelöli ki a számára elsajátítandó anyagrészt. Nagy szerepet szánunk a pedagógus kreativitásának, különböző saját készítésű szemléltető eszközöknek, speciális számítógépes programoknak és fejlesztő játékoknak. Speciális

tankönyvet is használnak a fejlesztő foglalkozásokon, melyet gyógypedagógus tart számukra az egyéni fejlesztési terv alapján.

A megfelelő tankönyvek kiválasztásánál az alábbi szempontokat tartjuk kiemelten fontosnak:

- Tartalmi szempontból feleljen meg a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tartalmi és fejlesztési irányelveknek.
- A tudományos pontosság párosuljon az életkori sajátosságoknak megfelelő megfogalmazással és az ismeretek jól érthető, értelmezhető megfogalmazásával. Az ismereteket rendszerezetten, logikailag összekapcsolható módon közvetítse.
- Legyen alkalmas arra, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését a tantárgy iránt. (Megfelelő minőségű és tartalmú képanyag; didaktikus ábrák; érdekességek bemutatása; továbbgondolkozásra, bűvárkodásra alkalmas feladatok stb.). Szemléletmódjával közvetítse a természeti és a kulturális értékek felismerésének és megőrzésének fontosságát, és ösztönözzön a felelős környezeti magatartásra.
- A tankönyv tananyag-elrendezése, szerkezete tegye lehetővé a differenciált tanórai és tanórán kívüli munka megszervezését.
- Adjon segítséget az egyes témakörökben elsajátított ismeretek rendszerezésében. Tartalmazzon az ismeretek elsajátítását ellenőrző, illetve az ismeretek alkalmazását igénylő, a természettudományos kompetenciák elmélyítését segítő feladatokat.

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható;
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül;
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására;

Előnyben részesítjük azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;

- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, videókkal
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket. A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

Az erkölcsi nevelés

A nevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és

életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajtátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő, közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.

A tanulók tevékeny részvételére építenek tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A tanítás-tanulás egész folyamatában a tanulók támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelést. A pedagógus feladata- lehetőség szerint- a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok feladata, hogy motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelés-oktatás célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységgel bíró magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményeken alapuló tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a saját igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. A pedagógusoknak fel kell készítenie tanulóikat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaikat, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatisált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A kulcskompetenciák beépítése

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

Több kompetencia egymásba fonódik, így részben fedik egymást, továbbá az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik területhez elengedhetetlen készségek formálódását, fejlődését. Hasonló egymásra építettség jellemzi a képességek kibontakoztatására és a tanulás

fejlesztésére irányuló célok és az egyes műveltségterületek viszonyát: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben.

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

A nyelvhasználaton keresztül képes mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése.

A nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be. A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten, a mindennapi életben alkalmazható tudását.

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Törekedni kell arra, hogy a természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakítson ki az tanulóban, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a

természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában.

A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét.

Az állampolgári kompetencia kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás.

Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat.

Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újtásra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

A tanulóknak tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újtókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámai játékokban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Tanulóinknak az életben jól hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szervezzük meg a következő módon

Az alsó tagozat évfolyamain a heti 4 testnevelés órát kiegészíti a heti 1 óra labdarúgás.

A felső tagozat évfolyamain a heti 3 testnevelés óra mellett, heti 2 óra labdarúgás – edzést tartunk.

A további mozgási lehetőségeket szakkör, sportkör, a Honvéd foci utánpótlással, valamint a Törekvés SE kosárlabda edzéseivel biztosítjuk.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

1. Az iskola helyi tanterve a tanulók számára az alábbi szabadon választható tantárgyak tanulását biztosítja:
  - 5. évfolyamon: hon- és népismeret tantárgy
  - a többi évfolyamon a diákönkormányzattal, szülői közösséggel és a nevelő testülettel egyeztetetten a tantárgyfelosztás függvényében szakkör keretében
2. Az iskola igazgatója minden tanév áprilisában az osztályfőnökök közreműködésével szülői értekezleteken, illetve osztályfőnöki órákon értesíti a szülőket és a tanulókat a következő tanévben választható tantárgyakról, az azt tanító nevelőkről.
3. Kiskorú tanuló esetén a szülő, a tizennegyedik életévét betöltött tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek.
4. A szülő, illetve a szülő és a tanuló az adott tanév kezdetéig az igazgató engedélyével írásban módosíthatja a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését.
5. Az iskolába újonnan beiratkozó tanuló esetében a szülő, illetve a szülő és a tanuló a beiratkozáskor írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az iskola igazgatójának.
6. A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.
7. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.7. Projektoktatás

1998 óta iskolánkban projektoktatás folyik. A projektoktatás olyan oktatási stratégia, mely egyrészt a sajátos célok elérését, a valós életet integráló és reprezentáló tanulási tartalommal, a komplex szemlélet módot segítő, tevékenységközpontú, feladatorientált tanulói tevékenységet biztosító szervezési formákkal, módszerekkel, technikákkal, eszközökkel, az iskolai keretet kitágítva természetes tanulási környezetben valósítja meg.

A projekt közösen végzett tevékenységek sorozata. Középpontjában egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a diákok és tanárok közösen, több szempont szerint elemezve, komplex módon dolgoznak fel. A projektmódszer legfontosabb értéke maga a munkafolyamat. Az egyéni munka mellett megjelenik a csoportos tevékenység, az együttműködés(kooperativitás). Mindenki saját képességei, egyéni tapasztalatai alapján járul hozzá a csoport munkájához. A módszer a tanulók érdeklődésére, szükségleteire és a közös tevékenységre épít. Egyik fő jellegzetessége a résztvevők nagyfokú szabadsága, önállósága. A projektmódszer alkalmazásával kilépünk a hagyományos időbeosztásból és a tantárgyi keretből. Az ismeretszerzés a különböző tevékenységek során alkotó módon történik. Nem a pedagógus adja át az ismereteket, hanem a tanulók szerzik meg azokat a tevékenységek során. Tanítás, ismeretátadás, ismeret felhalmozás helyett a tanulás, az ismeretszerzés, és a képességfejlesztés kerül előtérbe. A projekt megvalósítása során a hangsúly az együttes munkálkodáson, egymás segítésén, elfogadásán, a kommunikációs készségek, technikák elsajátításán van.

A leggyakoribb tanítási projektek iskolánkban:

- *Technikai projekt* (technikai folyamat megvalósítása, kipróbálás, elméleti ismeretek)
Célja valamilyen tárgyi produktum megalkotása,
- *Művészeti projekt* pl. előadás, kiállítás, amelyben a produktum esztétikai kivitelezése nagyon fontos szempont,
- *Környezeti projekt* pl. erdei iskola, a folyó, erdő stb. élővilága,
- *Gazdaságismereti projekt* pl. alma projekt,
- *Kutatási projektek* pl. új anyagrész feldolgozása.

Ezzel a módszerrel:

- A tanulók kezdeményező, aktív szerephez jutnak.
- Saját érdeklődésük vezeti őket, így a motiváció igen erős.
- Fejleszti a kommunikációs és szociális képességeket, a kreativitást, az ismeretszerzési képességet, a problémamegoldó és analitikus gondolkodást, az önállóságot, a kooperációt, a tervezést, az alkalmazkodást, az időbeosztást, az információk megosztását.
- Az ismeretek, jártasságok, szokások elsajátítását indirekt úton biztosítja.
- Saját képességeiknek megfelelően tudnak részt venni egy-egy probléma megoldásában.
- Konkrét, hasznosítható, gyakorlati tudást nyújt.
- Lehetőség nyílik újfajta tanár-diák kapcsolat kialakítására.
- Örömteli, stresszmentes együttműködést biztosít.
- Megvalósul az egymástól történő tanulás elve.

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Integráció keretében a bizonyos területeken nehézségekkel küzdők számára, megkönnyítve az óvodából az iskolába való átmenetet, meghosszabbítjuk az előkészítő időszakot, és biztosítjuk az egyéni képességüknek megfelelő ütemű haladást. Az egyes tantárgyak oktatása részben ugyanazokkal az ismert módszerekkel történik, mint bármely más gyermeknél, de ezen kívül alkalmazzuk a tantárgyi-tanulási nehézségek leküzdésére kidolgozott módszereket is. Ilyen pl. a diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia javító eljárása, mely az olvasás, az írás, és a matematika problémáinak megoldását segíti.

Az olvasástanítást szótagoló eljárással, lassított ütemben végezzük. Az osztálytanító munkáját pedagógiai asszisztens és fejlesztő pedagógus segíti, lehetővé téve ezzel a differenciált oktatást, valamint a gyerekekkel való egyéni bánásmód megvalósítását. A mozgáskoordinációs foglalkozásokat szakképzett gyógytestnevelő, a beszédzavarok javítását logopédus végzi. A részképesség zavarok korrigálása, a magatartászavarok korrekciója a fejlesztő pedagógus feladata, aki az órákon is részt vesz, így segítve a tanuló előrehaladását, ill. szükség szerint egyéni foglalkozás keretében tevékenykedik a gyerekekkel. A magatartászavarok terápiáját a Nevelési Tanácsadó pszichológusa végzi. Amennyiben szükséges, ezeknek a tanulóknak a felső évfolyamba lépve is biztosítjuk a fejlesztő foglalkozásokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése

A különböző okból előforduló problémák (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, hiperaktivitás, figyelemzavar) erőteljesen gátolhatják a gyermekek tanulmányi munkáját.

Iskolánk tantestülete kitüntetett figyelemmel fordul a sajátos nevelési igényű gyermekek felé, s a törvényben előírt kötelezettségeket a Budapest XVIII. Kerületi SOFI –val (Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény) együttműködve biztosítja tanulóinak.

A munkaközösségek feladata a tanulásban bármely okból elmaradó tanulók vizsgálatának, fejlesztésének megszervezése.

A munkaközösség tagjai a diagnosztizált tanulókat különleges figyelemmel kísérik, hogy a számukra előírt fejlesztést megkapják. A fejlesztendő gyermekek szüleivel is ők veszik fel a kapcsolatot.

A tanfolyamot végzett nevelőink folyamatos szupervíziós lehetőséget biztosítanak valamennyi kolléga számára, akinek bármely tanítási területen egy-egy tanulóval kapcsolatban nehézsége támad. Ellátják őket tanácsokkal a gyermekkel való bánásmódot illetően, továbbá a tanítási órákba integrálható, differenciálásra alkalmas fejlesztő anyagokat bocsátanak rendelkezésükre.

Az elkövetkezendő évek kiemelkedő fontosságú feladata, hogy tantestületünk a segítő szakemberekkel együttműködve alternatív, audiovizuális lehetőségeket kihasználó tanulási stratégiákat dolgozzon ki. Azok az egyébként ép intellektusú gyermekek, akik az írásbeliségben megmutatkozó hiátusuk miatt teljesítenek alul, kapjanak olyan lehetőséget, amely esélyegyenlőséget biztosít nekik.

A szociális hátrányok enyhítését elősegítő tevékenység

Feladataink a szociális hátrányok enyhítésére

Mivel iskolánk tanulóinak nagy része szociális hátrányokkal küzd, ezért a probléma enyhítésére, kezelésére nagy gondot kell fordítanunk.

a, anyagi segítség országos szinten :

- tankönyvtámogatás, rászorultsági alapon kiterjesztve az ingyenességig
- étkezési támogatás

b, anyagi támogatás kerületi szinten:

- rendkívüli gond, probléma esetén szociális segély
- rendszeres gyerekvédelmi támogatás
- táborozási segély
- alkalmi segély

c, anyagi támogatás iskolai szinten:

- a Túlélésért Iskolai Alapítvány támogatja a szabadidős programokat
- pályázatok útján eszközök, programok elnyerése

d, szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése (logopédia, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő)
- differenciált oktatás
- tantermek berendezettsége, szemléltetőeszközök használata, könyvtárhasználat, nyelvi labor, informatikaterem
- napköziotthon, tanulószoba igény szerint / felzárkóztatás, szakkorrepetálás /
- tehetséggondozás, szakkörök, középiskolai élőkészítők, egyéni foglalkozások
- diákönkormányzat támogatása
- szülők közösségének munkája
- pályaválasztás segítése
- reggeli és délutáni ügyelet

Speciális gyermekvédelmi feladatok

- hátrányos helyzetű tanulók felderítése, kiszűrése és nyilvántartása (veszélyeztetettség figyelembe vétele)
- károsító környezeti hatások csökkentése
- kapcsolattartás és együttműködés a szülőkkel, valamint a segítő intézményekkel
- speciális szakemberek (orvosok, védőnők, pszichológusok, fejlesztőpedagógusok, családgondozók) bevonása
- eltérő helyzetű és rászorultságú gyermekek célzott, speciális kezelése, foglalkoztatása és fejlesztése
- gyermekvédelmi problémákkal küszködő tanulók szüleinek megnyerése, – speciális pedagógiai bánásmód alkalmazásával – hogy külső segítő intézmények szakemberei szolgáltatásait, támogatásait igénybe vegyék

Célunk

Növelni a tanulók társadalmi egyenlőségét, és minden gyermeknek megteremteni az esélyt, hogy a társadalom hasznos tagjává váljon.

2.9. Az iskolai beszámoltatás az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő, oktató munkája egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését, az előírt követelmények teljesítését mely a

- a tanuló szóbeli felelete
  - írásbeli munkája
  - gyakorlati tevékenysége
  - megfigyelése, órai munkája alapján történhet
-
- A tanév során 2 tudásszint felmérő íratása kötelező, év elején, év végén.
  - Kivétel az 1. évfolyam, vagy ahol az értékelés főként gyakorlati tevékenységgel mérhető. A belépő tantárgyaknál az év eleji felmérés elmarad.
  - Tudáspróbák száma témakörökön belül, vagy végén, tetszőleges lehet tantárgyaktól függően. Javítási lehetőséget biztosítani kell, lehetőleg szóban. Egy félév során minimum kétszer felelhet szóban a tanuló.
  - A tanuló által szerzett jegyet a naplóba és az ellenőrzőbe be kell írni.
  - Ha az ellenőrző hiányzik, azt az észrevételi füzetbe jegyezni kell.

A szöveges értékelés alapelve

A szöveges értékelés a helyi tanterv követelményének megfelelően történik, hogy fejlessze és segítse a gyermeki személyiség eltérő ütemben történő fejlődését, biztosítsa a motiváló, feszültségmentes iskolai munka feltételeit. Segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre, segítse az iskola nevelési és oktatási céljainak elérését.

Az 1. évfolyamon és a második évfolyamon félévkor személyre szabott szöveges értékelést adunk, melynek rendszeressége:

1. osztály: félév, év vége
2. osztály: félév

Magyar nyelv és irodalom

Olvasás:

- betűismeret: minden betűt felismer – sok betűt felismer – betűismerete bizonytalan
olvasás: folyamatos – ütemesen, szótagolva olvas – 2-3 betűs szavakat összeolvas – betűzve olvas
- az olvasottakat: megérti – azokról önállóan beszámol – feltett kérdésekre helyesen válaszol- segítő kérdésre is nehezen válaszol – kérdésekre sem tud válaszolni

Írás:

- az írott kisbetűket szabályosan, helyes kapcsolással írja, a szóközöket megtartja, minden írásbeli munkája tetszetős
- egyes betűalakok torzítottak, a betűarányok kifogásolhatók, füzetei többnyire tiszták
- írásbeli munkáiban sok a betűtorzítás, helytelen szóközök, hibás betűarányok előfordulnak, írásának külalakja nem tetszetős.
- - legtöbb betűje torzított, nehezen olvasható, betűkapcsolásai hibásak, külalakja maszatos, rendetlen

Helyesírás:

- pontos – keveset téveszt – ékezeteket elfelejti – betűt hagy ki
- önállóan: javít – nem javít
- nyomtatott szövegről írottra: hibátlanul másol – kevés hibával másol – sok hibával másol

Matematika:

- a feladatokat: könnyen megérti – nehezen érti meg – állandó segítséget igényel
- számfogalma: biztos – bizonytalan
- számszomszédokat: tudja — nem tudja
- páros, páratlan számokat: tudja — nem tudja
- soralkotást csökkenő, növekvő sorrendben: tudja – téveszti – nem tudja
- relációkat: tudja – téveszti – nem tudja
- számjegyek írása, olvasása: tudja – nem tudja
- matematikai jelek felismerése: biztos - bizonytalan
- összeadást, kivonást, pótlást, bontást:

- pontosan, önállóan, hibátlanul végzi
- tévedések előfordulnak, ezeket tanítói segítséggel kijavítja
- a feladatokat tanítói segítséggel sem képes megoldani
- hibásan, rosszul számol
- logikus gondolkodása: fejlett – fejlesztésre szorul

Környezetismeret

- a tisztálkodási szokásokat, betartja – nem tartja be
- az őszi hónapokat, azok jellemzőit - fel tudja sorolni – nem tudja felsorolni
- ismer néhány régi és új foglalkozást, azok jellemzőit
- a téli hónapokat, azok jellemzőit – nem tudja felsorolni – néha hibázik

Alapelvek az 1. osztály év végi minősítéshez

Magatartás: fegyelmezett, példamutató – időnként figyelmeztetni kell a helyes magatartásra – verekedős, kötekedő – nehezen fegyelmezi magát – csúnyán beszél, társaival szemben agresszív

Munkához való viszonya: önálló – kitartó – biztatást, segítséget vár, alapos – felületes, türelmes – türelmetlen, gyors – lassú

Figyelme terjedelme: tartós – rövid ideig tartható fenn

Megfigyelőképessége: pontos – pontatlan

Érdeklődése: aktív – rövid ideig tartható fenn – passzív

Szorgalma: kötelességtudó – képességeihez mértén dolgozik – nem képességeihez mértén dolgozik - elvégzi a feladatait, de a külalakra nem figyel – változó – figyelmeztetésre dolgozik – gondatlan, hanyag – felszerelése gyakran hiányos – házi feladatait időnként hiányoznak

Magyar nyelv és irodalom

Önálló munkavégzése: /teljesen önálló/-/kis segítséggel dolgozik/-/többszöri felszólítással, sok segítséggel végzi feladatait/-/önálló munkára képtelen/

Olvasás:

A szöveget, mondatot, szavakat: folyékonyan - szólamban-szóképesen szótagolva, betűzgetve olvas – nem tud olvasni

Tempó: gyors-hadaró, - megfelelő,- lassú, vontatott

Hangerő:- megfelelő - halk- túl hangos

Szövegértés: az olvasott szöveget megérti - részben érti meg –csak segítséggel érti meg - nem érti az olvasott szöveget.

Szövegű olvasás: a szavakat, mondatokat, szöveget hibátlanul-kevés hibával - sok hibával olvassa.

Írás:

Betűalakítás, betűk kapcsolása: szabályos-kicsit szabálytalan- szabálytalan - torz

Másolás: hibátlan-kevés hiba-sok hiba

Tollbamondás hibátlan-kevés hiba-sok hiba

Írástempó jó- megfelelő- lassú

Írásbeli munkájának külalakja: szép tiszta-a betűket átírja- rendezetlen- maszatos, rendetlen

Matematika

Önálló munkavégzés: önálló - kis segítséggel dolgozik – csak tanítói segítséggel tud dolgozni

Számfogalom: biztos – kialakulatlan – fejlesztésre szorul

Számok nagyság szerinti összehasonlítása, reláció: tudja – téveszti - nem tudja

Számjegyek írása, olvasása: tudja - téveszti - nem tudja

Páros – páratlan számokat: tudja - nem tudja

Matematikai jelek felismerése biztos bizonytalan

Összeadást, kivonást, pótlást, bontást, nyitott mondatokat 20-as számkörben: pontosan, önállóan, hibátlanul kiszámítja – tévedések előfordulnak, ezeket tanítói segítséggel kijavítja – a feladatokat tanítói segítséggel sem képes megoldani, hibásan, rosszul számol

Írásbeli munkája: rendezett – rendezetlen

A feladatokat: könnyen megérti – nehezen érti meg – állandó segítséget igényel

Szóbeli feladatok megoldása: gyors, pontos – gyors, de pontatlan – lassú, de pontos – lassú, sokat téveszt

Szöveges feladatok értelmezésében, megoldásában: önálló – kevés segítséget igényel – csak segítséggel képes megoldani

Matematikai gondolkodása: logikus, önálló megoldásra törekszik – minimális rávezetést igényel - mechanikus

Környezetismeret

Tájékozottsága magáról és a környezetéről: széleskörű-korának megfelelő- tájékozatlan

Az évszakokat és azok jellemzőit: tudja - nem tudja

A tanult növények és állatok jellemzőit: tudja - nem tudja

Erkölcstan

Önértékelése: életkorának megfelelő, reális,- hiányos- nem tudja

A társas kapcsolatok szabályait: betartja,- nem tartja be,- figyelmeztetni kell

Az őt körülvevő világban: eligazodik,- bizonytalan,- sok segítséget igényel

Alapelvek a 2. osztály félévi értékeléséhez

Magyar nyelv és irodalom

Olvasástechnika (hangos):

- tempó
- hangerő
- szöveghűség

Szövegértés (néma, értő olvasás):

- szövegértés
- feladatértés
- munkavégzés
- dramatikus játékokban való részvétel

Memoriter

Társadalomismeret:

- kapcsolatfelvétel / tartás
- témában való tájékozottság
- gyűjtő / kutató munka
- ünnepeink, nemzeti jelképeink, emlékhelyeink ismerete

Tánc – dráma:

- utánzó játékok, népi játékok
- mozgásos játékok
- mesék, mondókák, népszokások
- fantáziajátékok
- szerepjátékok
- memórijátékok

Írás:

- betűalakítás, kapcsolás
- írásbeli munkák tempója
- külalak

Helyesírás:

- másolás (írottról, nyomtatotról)
- tollbamondás (szavak első osztály, mondat második osztály,)
- munkáinak javítása

Nyelvtan:

- időtartam jelölése
- magyar ABC
- szótagolás, elválasztás
- j hang kétféle jelölése

Szöveges értékelés magyar nyelv éssirodalom

Szókinse: gazdag, változatos-egyszerű-kevés szót használ-nem életkorának megfelelő

Beszéde: bátor, érthető-bátor, kissé beszédhibás-halk-hadar-lassan beszél-megfelelő-tempóban beszél-szavakban beszél-mondatokban beszél-összefüggően beszél

Olvasás

Betűfelismerés: minden betűt felismer - betűismerete bizonytalan-a betűk többségét nem ismeri fel

Olvasástechnika:

folyékonyan: hibátlanul- kevés hibával - sok hibával

szólamokban olvas: hibátlanul-keves hibával - sok hibával

szóképekben olvas: hibátlanul-keves hibával - sok hibával

szótagolva olvas: hibátlanul-keves hibával - sok hibával

olvasási nehézséggel küzd - nem tud olvasni

Tempó: gyors – megfelelő - lassú

Hangerő:- megfelelő – halk - túl hangos

Szövegűség:- pontos - sok hibával

Előadása: kifejező-egyhangú

Szövegértés: magabiztos, pontosan megérti - részben megérti - nem érti

Feladatértés:

A szöveghez kapcsolódó feladatokat:

- megérti, és hibátlanul oldja meg
- megérti, sokat hibázik
- részben érti meg, feladatmegoldása nehézkes, gyakran hibázik.
- nem érti, önálló feladatmegoldásra nem képes.

Munkavégzés: gyors: pontos – pontatlan - megfelelő tempójú: pontos - pontatlan

lassú: pontos – pontatlan - sokat hibázik

Memoriter: gyorsan pontosan tanul - lassan pontatlanul tanul - nem képes megtanulni

Társadalomismeret: nagyon jó- elfogadható-bizonytalan

Írás

betűalakítás-kapcsolás: szabályos – kissé szabálytalan – szabálytalan. - torz

tempója: nagyon lassú – lassú – megfelelő - gyors

külsőalak: szép, tiszta, rendezett – rendezett – rendezetlen – maszatos – rendetlen, elhanyagol

Helyesírás

másolás írottól: hibátlan - kevés hiba - sok hiba

másolás nyomtatottól: hibátlan - kevés hiba - sok hiba

tollbamondás: hibátlan - kevés hiba - sok hiba

javítás: önállóan javít hibátlanul, - önállóan javít, hibásan - nem képes önállóan javítani

Szöveges értékelés nyelvtan tantárgyból 2. osztály első félév

Nyelvtan

időtartam jelölése: hibátlan, - kevés hibával – sok hibával

betűrend: biztos – bizonytalan - nem tudja

Szótagolás- elválasztás: hibátlan – kevés hibával – sok hibával

j hang kétféle jelölése: hibátlan – kevés hibával – sok hibával

szavak tollbamondása: hibátlan – kevés hiba – sok hiba; mondatok: hibátlan, - kevés hiba – sok hiba, rövid szöveg: hibátlan- kevés hiba- sok hiba

Matematika

Önálló munkavégzés: önálló - kis segítséggel dolgozik – csak tanítói segítséggel tud dolgozni

Számfogalom 100-as körben: biztos – kialakulatlan – fejlesztésre szorul

Számok nagyság szerinti összehasonlítása, reláció: tudja – téveszti - nem tudja

Alapműveleteket (+,-, pótlás), írásbeli műveleteket: hibátlanul végez -kevés hibával végez - sok hibával végez – gyorsan/ lassan végez

Számolása írásban: hibátlan – kevés hibával dolgozik – sok hibával dolgozik

Írásbeli munkája: rendezett – rendezetlen

A feladatokat: könnyen megérti – nehezen érti meg – állandó segítséget igényel

Szóbeli feladatok megoldása: gyors, pontos – gyors, de pontatlan – lassú, de pontos – lassú, sokat téveszt

Szöveges feladatok értelmezésében, megoldásában: önálló – kevés segítséget igényel – csak segítséggel képes megoldani

Mérés feladatok megoldásában/ átváltásában: biztos – bizonytalan

Geometriai ismerete: megfelelő – nem megfelelő

Matematikai gondolkodása: logikus, önálló megoldásra törekszik – minimális rávezetést igényel – mechanikus

Környezetismeret

Megfigyelései: pontosak – felületesek – pontatlanok

Tapasztalatait: pontosan – segítséggel – pontatlanul fogalmazza meg

A tanultakról: biztos a tudása – egy-egy részletben bizonytalan – hiányosak az ismeretei

Tájékozottsága: széleskörű – korának megfelelő – hiányos

Az összefüggéseket: felismeri – rávezetéssel ismeri fel – nehezen ismeri fel

A környezet dolgai iránt: érdeklődő – nem érdeklődő

Erkölcstan

Önértékelése: életkorának megfelelő, reális,- hiányos- nem tudja

A társas kapcsolatok szabályait: betartja,- nem tartja be,- figyelmeztetni kell

Az őt körülvevő világban: eligazodik,- bizonytalan,- sok segítséget igényel

Alapelvek a készségtárgyak értékeléséhez 1 - 2. osztály félévig

Rajz és vizuális kultúra

Alkotótevékenységet: szívesen végez – nem szívesen végez

Ábrázolása: kifejező – átlagos – fejlesztésre szorul

Munkavégzése: igényes – felületes - igénytelen

Technika, életvitel és gyakorlat

Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő – fejlesztésre szorul

Munkadarabjai: esztétikusak – pontatlanok – felületesek

Eszközhasználat: biztos – megfelelő – bátortalan

Ének-zene

Énekhangja: tiszta – még fejlődésben van

A tanult dalokat: önállóan, biztosan – szívesen – segítséggel – bizonytalanul énekl

Ritmizálása: pontos – pontatlan

A zenei írásban, olvasásban: biztos – bizonytalan

Testnevelés

Alapvető mozgásos elemeket: pontosan,- pontatlanul hajtja végre

Állóképessége: korának megfelelő – koránál fejlettebb – koránál fejletlenebb

Mozgása: ügyes – átlagos – rendezetlen

Viselkedése: fegyelmezett – sportszerű – rendbontó

Munkavégzése: együttműködő – kevésbé alkalmazkodó

Játékban: szívesen vesz részt,- nehezen vonható be,- passzív

A gyakorláshoz szükséges térformákat: ismeri,- nem ismeri

A természetes mozgásformák végrehajtásában: ügyes,- pontatlan

Második osztály év végétől érdemjegyekkel értékeljük a tanulók teljesítményét.

A magatartást és a szorgalmat a felső tagozattal azonos módon minősítjük.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése társaikhoz hasonló szakmai szempontok alapján történik. Az ő esetükben kiemelten figyelembe vesszük önmagukhoz mért fejlődésüket.

A „felzárkóztatásra szoruló” tanuló értékelésének módja 1. osztály évvégén

Abban az esetben, ha a gyermek az év végére nem tudja teljesíteni az előírt tanulmányi követelményeket, úgy a bizonyítványba a **felzárkóztatásra szorul** bejegyzés kerül.

A gyermek fejlődését a szülő bevonásával 3 havonta értékeljük. Ennek módja az egyéni beszélgetés, s egyik lehetséges kerete a fogadóóra. Résztvevői: a szülő, az osztálytanító, a fejlesztő pedagógus, ill. a megfelelő szakember, aki részt vesz a gyermek felzárkóztatásában.

Az értékelés szempontjai:

- a tanulmányi előrehaladás
- odafigyelés és összpontosítás
- önállóság
- együttműködés
- aktivitás
- munkatempó

Egyéb szempontok:

- együttműködés a társakkal és tanárokkal
- konfliktuskezelés
- szabályok betartása
- a közösségben, osztályban elfoglalt hely
- felelősségtudat
- kezdeményezőkézség

A tanuló felzárkóztatására ütemtervet kell készíteni, amelyben kidolgozzuk a felzárkóztatás módját, amely lehet:

- a tananyag differenciált elsajátíttatása
- egyéni felzárkóztatás
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása
- egyéni fejlesztés szakember bevonásával (fejl.ped., logopédus stb.)

A naplóban az alábbi jelöléseket használjuk:

Piros színnel írjuk a dolgozatok, témazárók érdemjegyeit és az év végi jegyet.

Zöld színnel jelöljük a szorgalmi feladatok jegyeit, és a félévi érdemjegyeket.

Kék színűek a szabályok, memoriterek, feleletek, továbbá a tanulókra vonatkozó adatok, osztályzatok, megjegyzések.

A tanítás nélküli munkanapokat a hagyományos számozáson túl piros színű római számmal számozzuk.

Tudásszint felmérésénél a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- Évfolyamonként egységes legyen a feladatsor
- 1/3-a ölelje fel a tantárgyi minimum követelményt
- 1/3-a mechanikusan megtanulható feladatokat tartalmazzon
- 1/3-a problémamegoldással megoldható legyen

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelésekor az elért teljesítmény érdemjegyre történő átváltása, a következő módon történik:

2.-3. évfolyamon:	100% - 91%	jeles /5/
	90% - 76%	jó /4/
	75% - 51%	közepes /3/
	50% - 36%	elégséges /2/
	35% - 0%	elégtelen /1/

4 - 6. évfolyamon:	100 % - 91 %	jeles /5/
	90 % - 81 %	jó /4/
	80 % - 61 %	közepes /3/
	60 % - 41 %	elégséges /2/
	40 % - 0%	elégtelen /1/

7 - 8. évfolyamon:	100 % - 95 %	jeles /5/
	94 % - 85 %	jó /4/
	84 % - 65 %	közepes /3/

64 % - 45 %   elégséges /2/

44 % - 0%   elégtelen /1/

A nem szövegesen értékelendő tantárgyak érdemjegyei a következők:

Kitűnő (5d), jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

Kitűnő az érdemjegy, ha a tanuló év végén szaktárgyi dicséretben részesül.

A sajátos nevelésű tanulók számonkérésének elvei:

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat vesszük figyelembe. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint szervezzük meg a munkát.

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavokat, kereteket biztosítunk
- szükség esetén sajátos, a fogyatéknak megfelelő tartalmakat, követelményeket alakítunk ki
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segíti a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve

A továbbhaladás feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba léphet, ha a Helyi Tantervben megfogalmazott fejlesztés várt eredményeit eléri, tudja a kulcsfogalmakban és az előzetes ismeretekben megfogalmazottakat.

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Iskolában a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülését tartjuk fontosnak:

Az önálló tanulás a tanító, illetve a tanár tanórai előkészítése után végzett begyakorlás /készség, és képességfejlesztés, ismétlés/ mely felkészít a tanítási órákra.

Tehetséges, érdeklődő gyermekek esetében a megszerzett ismeretek bővítését is kitűzheti célul.

A házi feladat feladásánál figyelembe kell venni:

- Több időt nem fordíthatnak az önálló felkészülésre a tanulók, mint amennyit az adott életkorban az egészséges napi életrend megenged.
- Csak annyi házi feladatot adhatnak a nevelők, amennyit az önálló tanulás ideje alatt maradéktalanul el tudnak végezni a tanulók a tanult tananyaghoz, a másnapi órarendhez, dolgozathoz.
- Az önálló tanulás nemcsak az írásbeli házi feladatok elkészítését jelentse, a szóbeli tanulást is foglalja magába.
- Az írásbeli leckék elkészítése kevesebb időt vegyen igénybe, hogy a szóbeli megtanulására is sor kerülhessen.
- A szóbeli tanulást a szaktanár segítse elő vázlatok megírásával.
- Fontos, hogy az önálló munka kezdetén a tanulók a tábláról lássák, vagy a nevelőtől hallják a házi feladatot. Meg kell követelni, hogy azt mindenki önállóan idézze fel. Ha a gyerekek megszokják, hogy ilyenkor mástól is megtudhatják mi a feladat, akkor nem érdekeltek abban, hogy a tanórák a házi feladatot kijelölő, azt előkészítő szakaszában figyeljenek. A feladatok elismétlésére a feladat- és felelősségtudat kialakulását gátolja.
- A feladat a gyerekek számára önállóan érthető, értelmezhető, felidézhető legyen. Mozgósítsa a figyelmet, emlékezetet. Segítségével a tanuló ismerje meg és tudja alkalmazni, gyakorolni az életkorának megfelelő tanulási módszereket, technikákat.
- Legyen képes a házi feladatot feljegyezni, a megfelelő munkaeszközöket kiválasztani, használni, a tanulást megtervezni, időbeosztást készíteni.

- Törekvés a feladatot differenciáltan összeállítani, hogy a lassabban haladók be tudják fejezni, a gyorsaknak pedig alternatívákat biztosítsuk a kötelező feladat elvégzése után.
- Segítse elő a kutató szellem fejlődését lásd segédkönyvek, önálló igénybevételel.
- Ébresszenek a feladatok kedvet a tantárgy, a tanulás iránt, ne látszat tanulásra, szellemi üresjáratra pazarlódjon a tanulási idő.
- Az első- negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére /szombatra, vasárnapra /, valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szakaszos /egyik óráról a másikra / esedékes feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A sajátos nevelésű igényű tanulók otthoni feladatának meghatározásakor figyelembe vesszük a tanuló aktuális tudásszintjét, egyéni sajátosságait, és önálló tanulási képességét. Egyéni szükségleteinek megfelelően lehetőséget adunk otthoni segédeszközök használatára.

2.11. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az eredményes középiskolai továbbtanulás, a tananyag mélyebb elsajátítása érdekében a felső tagozaton a fenntartó által biztosított óratömeg terhére a következő tantárgyakból szervezhető csoportbontás: idegen nyelv, informatika, technika.

5. évfolyamtól- felmenő rendszerben- a 2012/13-as tanévtől-matematika, a 2013/14-es tanévtől – magyar nyelv és irodalom tantárgyakból is.

A csoportszervezés fő rendező elve a tanulók képességének minél teljesebb kibontakoztatása.

A csoportok megszervezését szakmai indokok alapján a szaktanár kezdeményezi és az intézményvezető hagyja jóvá.

2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban 1998 óta mérjük tanulóink fizikai állapotát, edzettségét. A feldolgozott mérési eredmények lehetőséget biztosítanak, hogy az iskolánkon belüli eredményeket összehasonlítsuk az ország különböző területein lévő oktatási intézmények mérési eredményével. Az általános fizikai teherbíró-képesség mérése során feltérképezhető az egészség szempontjából a kondicionális képességek területén mutatkozó hiányosságok. A hiányosságok alapul szolgálnak az egyéni és közösségi felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítanak az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére.

Mérések

I. Az aerobic állóképesség mérése:

Cooper-teszt

II. Az erő, erő-állóképességének mérése:

- Helyből távolugrás.
- Hasonfekvésből törzsemelés
- Hanyattfekvésből felülés / térdérintéssel /
- Fekvőtámaszban karhajlítás

Általános mérési szempontok:

Valamennyi próbát tornateremben, valamint sportudvaron tornaruhában, sportöltözetben végezzük.

- A mérést megelőzi általános és speciális bemelegítés.
- Az alkalmazott próbák elvégzésekor 3 kísérleti lehetőséget kell biztosítani.
- A próbák mérése és értékelése a tanár irányítása mellett, a tanulók önállóan végzik.
- A próbákat a testnevelő végezteti el.
- A próbák eredménye nem lehet eszköz a tanulók testnevelési osztályzatának kialakításában.
- A méréseket minden évfolyamon minden osztállyal, ősszel és tavasszal kell elvégezni.

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok

Cooper-teszt

A tanulók az induló vonal mögött helyezkednek el. Jelre 12 percig folyamatosan futnak. A megtett távolságot mérjük.

Az elért eredmény átszámolása pontszámmá:

Életkor (év)	1-6 pont	7-13 pont	14-20 pont	21-27 pont	28-34 pont	35-41 pont	42-48 pont	49-55 pont	56-62 pont	63-69 pont	70-76 pont	77 pont
8	1185- 1310	1311- 1460	1461- 1610	1611- 1760	1761- 1910	1911- 2060	2061- 2210	2211- 2360	2361- 2510	2511- 2660	2661- 2810	2811<
9	1210- 1337	1338- 1487	1488- 1637	1638- 1787	1788- 1937	1938- 2087	2088- 2237	2238- 2387	2388- 2537	2538- 2687	2688- 2837	2838<
10	1278- 1404	1405- 1554	155- 1704	1705- 1858	1855- 2004	2005- 2154	2155- 2304	2305- 2454	2455- 2604	2605- 2754	2755- 2904	2905<
11	1300- 1425	1426- 1575	1576- 1725	1726- 1875	1876- 2025	2026- 2175	2176- 2325	2326- 2475	2476- 2625	2626- 2775	2776- 2925	2926<
12	1320- 1444	1445- 1594	1595- 1744	1745- 1894	1895- 2044	2045- 2194	2195- 2344	2345- 2494	2495- 2644	2645- 2794	2795- 2944	2945<
13	1330- 1425	1458- 1607	1608- 1757	1758- 1907	1908- 2057	2058- 2207	2208- 2357	2358- 2507	2508- 2657	2658- 2807	2808- 2957	2958<
14	1342- 1457	1458- 1617	1618- 1767	1768- 1917	1918- 2067	2068- 2217	2218- 2367	2368- 2517	2518- 2667	2668- 2817	2818- 2967	2968<
15	1349- 1476	1477- 1627	1628- 1777	1778- 1926	1927- 2076	2077- 2226	2227- 2376	2377- 2527	2528- 2677	2678- 2827	2828- 2976	2977<
16	1360- 1485	1486- 1636	1637- 1786	1787- 1935	1936- 2085	2086- 2235	2236- 2384	2385- 2535	2536- 2685	2686- 2835	2836- 2984	2985<
17	1370- 1494	1495- 1645	1646- 1795	1796- 1945	1946- 2094	2095- 2244	2245- 2394	2395- 2544	2545- 2694	2695- 2844	2845- 2994	2995<
18	1279- 1515	1516- 1665	1666- 1814	1815- 1966	1967- 2119	2120- 2265	2266- 2414	2415- 2565	2566- 2703	2704- 2854	2855- 3003	3004<

Helyből távolugrás /az alsó végtag dinamikus erejének mérése

Kiinduló helyzet: a tanuló elugróvonal mögé áll úgy, hogy cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútós mélytartásba, előzetes lendületszerzés, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmény átszámítása pontszámmá:

Lányok

Életkor /év/	1-2 pont	3-5 pont	6-8 pont	9-11 pont	12-14 pont	15-17 pont	18-20 pont	21 pont
8	1.05-1.11	1.12-1.21	1.22- 1.31	1.32- 1.41	1.42- 1.51	1.52- 1.61	1.62- 1.71	1.72<
9	1.16- 1.20	1.21- 1.30	1.31- 1.40	1.41- 1.50	1.51- 1.60	1.61- 1.70	1.71- 1.80	1.81<
10	1.21- 1.27	1.28- 1.37	1.38- 1.47	1.48- 1.57	1.58- 1.67	1.68- 1.77	1.78- 1.87	1.88<
11	1.29- 1.35	1.36- 1.45	1.46- 1.55	1.56- 1.65	1.66- 1.75	1.76- 1.85-	1.86- 1.95	1.96<
12	1.35- 1.46	1.47- 1.51	1.52- 1.61	1.62- 1.71	1.72- 1.81	1.82- 1.91	1.92- 2.02	2.03<
13	1.40- 1.46	1.47- 1.56	1.57- 1.66	1.67- 1.76	1.77- 1.86	1.87- 1.96	1.97- 2.06	2.07<
14	1.44- 1.50	1.51- 1.60	1.61- 1.70	1.71- 1.80	1.81- 1.90	1.91- 2.00	2.01- 2.10	2.11<
15	1.48- 1.54	1.55- 1.64	1.65- 1.74	1.75- 1.84	1.85- 1.94	1.95- 2.04	2.05- 2.14	2.15<
16	1.52- 1.58	1.59- 1.68	1.69- 1.78	1.79- 1.88	1.89- 1.98	1.99- 2.08	2.09- 2.18	2.19<
17	1.53- 1.59	1.60- 1.69	1.70- 1.79	1.80- 1.89	1.90- 1.99	2.00- 2.09	2.10- 2.19	2.20<

18	1.55- 1.61	1.62- 1.71	1.72- 1.81	1.82- 1.91	1.92- 2.01	2.02- 2.11	2.12- 2.21	2.22<
----	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	-------

Fiúk

Életkor /év/	1-2 pont	3-5 pont	6-8 pont	9-11 pont	12-14 pont	15-17 pont	18-20 pont	21 pont
8	1.07- 1.13	1.14- 1.23	1.24- 1.33	1.34- 1.43	1.44- 1.53	1.54- 1.63	1.64- 1.73	1.74<
9	1.20- 1.26	1.27- 1.36	1.37- 1.46	1.47- 1.56	1.57- 1.66	1.67- 1.76	1.77- 1.86	1.87<
10	1.31- 1.37	1.38- 1.47	1.48- 1.57	1.58- 1.67	1.68- 1.77	1.78- 1.87	1.88- 1.97	1.98<
11	1.42- 1.48	1.49- 1.58	1.59- 1.68	1.69- 1.78	1.79- 1.88	1.89- 1.98	1.99- 2.08	2.09<
12	1.52- 1.58	1.59- 1.68	1.69- 1.78	1.79- 1.88	1.89- 1.98	1.99- 2.08	2.09- 2.18	2.19<
13	1.61- 1.67	1.68- 1.77	1.78- 1.87	1.88- 1.97	1.98- 2.07	2.08- 2.17	2.18- 2.27	2.08<
14	1.69- 1.75	1.76- 1.85	1.86- 1.95	1.96- 2.05	2.06- 2.15	2.16- 2.25	2.26- 2.35	2.36<
15	1.75- 1.81	1.82- 1.91	1.92- 2.01	2.02- 2.11	2.12- 2.21	2.22- 2.31	2.32- 2.41	2.42<
16	1.82- 1.88	1.89- 1.98	1.99- 2.08	2.09- 2.18	2.19- 2.28	2.29- 2.38	2.39- 2.48	2.49<
17	1.86- 1.92	1.93- 2.02	2.03- 2.12	2.13- 2.22	2.23- 2.32	2.33- 2.42	2.43- 2.52	2.53<
18	1.91- 1.97	1.98- 2.07	2.08- 2.17	2.18- 2.27	2.28- 2.37	2.38- 2.47	2.48- 2.57	2.58<

Hasonfekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan / a hátizmok dinamikus erő-állóképességének mérése / Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A segítő személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést vége
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórártásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Lányok

Élekor /év/	1 pont	2-3 pont	3-4 pont	5-6 pont	7-8 pont	9-10 pont	11-12 pont	13-14 pont
8	19-22	23-30	31-38	39-46	47-54	55-62	63-70	71<
9	22-25	26-33	34-41	42-49	50-57	58-65	66-73	74<
10	25-28	29-36	37-44	45-52	53-60	61-68	69-76	77<
11	28-31	32-39	40-47	48-55	56-63	64-71	72-79	80<
12	30-33	34-41	42-49	50-57	58-65	66-73	74-81	82<
13	32-35	36-43	44-51	52-59	60-67	68-75	76-83	84<
14	33-36	37-44	45-52	53-60	61-66	69-76	77-84	85<
15	34-37	38-45	46-53	54-61	62-69	70-77	78-85	86<
16	35-38	39-46	47-54	55-62	63-70	71-78	79-86	87<
17	36-39	40-47	48-55	56-63	64-71	72-79	80-87	88<
18	36-39	40-47	48-55	56-63	64-71	72-79	80-87	88<

Fiúk

Élekor /év/	1 pont	2-3 pont	3-4 pont	5-6 pont	7-8 pont	9-10 pont	11-12 pont	13-14 pont
8	23-26	27-35	36-44	45-53	54-62	63-71	72-80	81<
9	26-29	30-38	39-47	48-56	57-65	66-74	75-83	84<
10	29-32	33-41	42-50	51-59	60-68	69-77	78-86	87<
11	32-35	36-44	45-53	54-62	63-71	72-80	81-89	90<
12	34-37	38-46	47-55	56-64	65-73	74-82	83-91	92<
13	36-39	40-48	49-57	58-66	67-75	76-84	85-93	94<
14	37-40	41-48	50-58	59-67	68-76	77-85	86-94	95<
15	38-41	42-50	51-59	60-68	69-77	78-86	87-95	96<
16	39-42	43-51	52-60	61-69	70-78	79-87	88-96	97<
17	40-43	44-52	53-61	62-70	71-79	80-88	89-97	98<
18	40-43	44-52	53-61	62-70	71-79	80-88	89-97	98<

Hanyattfekvésből felülés térdérintés folyamatosan /a hasizmok erő-állóképességének mérése /
Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló tornaszőnyegen a hátán fekszik, mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. A kezek tarkótartásban előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Lányok

Élekor /év/	1 pont	2-3 pont	3-4 pont	5-6 pont	7-8 pont	9-10 pont	11-12 pont	13-14 pont
8	28-32	33-42	43-52	53-62	63-72	73-82	83-92	93<
9	29-35	36-45	46-55	56-65	66-75	76-85	86-95	96<
10	32-38	39-48	49-58	59-68	69-78	79-88	89-98	99<
11	36-42	43-52	53-62	63-72	73-82	83-92	93-102	103<
12	38-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-104	105<
13	40-46	47-56	57-66	67-76	77-86	87-96	97-106	107<
14	42-48	49-58	59-68	69-78	79-88	89-98	11-108	109<
15	43-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	100-109	110<
16	44-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111<
17	45-51	52-61	62-71	72-81	82-91	92-101	102-111	112<
18	45-51	52-61	62-71	72-81	82-91	92-101	102-111	112<

Fiúk

Élekor /év/	1 pont	2-3 pont	3-4 pont	5-6 pont	7-8 pont	9-10 pont	11-12 pont	13-14 pont
8	26-32	33-42	43-52	53-62	63-72	73-82	83-92	93<
9	30-36	37-46	47-56	57-66	67-76	77-86	87-96	97<
10	34-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101<
11	38-44	45-54	55-64	65-74	75-84	85-94	95-104	105<
12	41-47	48-57	58-67	68-77	78-87	88-97	98-107	108<
13	43-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	100-109	110<
14	44-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111<
15	45-51	52-61	62-71	72-81	82-91	92-101	102-111	112<
16	46-52	53-62	63-72	73-82	83-92	93-102	103-112	113<

17	45-52	53-62	63-72	73-82	83-92	93-102	103-112	113<
18	47-53	54-63	64-73	74-83	84-93	94-103	104-113	114<

Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan / vállövi és karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése / Maximális időtartam: lányok két perc, fiúk négy perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz / tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar /.

Feladat: a tanuló mellsőfekvőtámaszból indítva karhajlítást és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Lányok

Élekor /év/	1 pont	2-3 pont	3-4 pont	5-6 pont	7-8 pont	9-10 pont	11-12 pont	13-14 pont
8	12	13	14	15	16	17	18	19<
9	13	14	15	16	17	18	19	20<
10	13	14	15	16	17	18	19	20<
11	14	15	16	17	18	19	20	21<
12	14	15	16	17	18	19	20	21<
13	15	16	17	18	19	20	22	22<
14	15	16	17	18	19	20	22	22<
15	15	16	17	18	19	20	21	22<
16	16	17	18	19	20	21	22	23<
17	16	17	18	19	20	21	22	23<

18	16	17	18	19	20	21	22	23<
----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Fiúk

Élekor /év/	1 pont	2-3 pont	3-4 pont	5-6 pont	7-8 pont	9-10 pont	11-12 pont	13-14 pont
8	8-9	10-13	14-17	18-21	22-25	26-29	30-33	34<
9	11-12	13-16	17-20	21-24	25-28	29-32	33-36	37<
10	13-14	15-18	19-22	23-36	27-30	31-34	35-38	39<
11	15-16	17-20	21-24	25-28	29-32	33-36	37-40	41<
12	17-18	19-22	23-26	27-30	31-34	35-38	39-42	43<
13	19-20	21-24	25-28	29-32	33-36	37-40	41-44	45<
14	21-22	23-26	27-30	31-34	35-38	39-42	43-46	47<
15	22-23	24-27	28-31	32-35	36-39	40-43	44-47	48<
16	23-24	25-28	29-32	33-36	37-40	41-44	45-48	49<
17	24-25	26-29	30-33	34-37	38-41	42-45	46-49	50<
18	25-26	27-30	31-34	35-38	39-42	43-46	47-50	51<

A tanulók minősítése az öt feladatban elért összes pontszám alapján:

0 - 20,5 pont   **igen gyenge elfogadható (et)**

Gyenge fizikai állapota miatt, a mindennapi tevékenységének maradéktalan elvégzése, legtöbb esetben olyan fizikai-szellemi megterhelést jelent, hogy rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. (A figyelem terjedelmének, tartósságának növeléséhez, közérzetének – átmeneti – javításához igen gyakran különféle élénkítő szerek, esetenként gyógyszerek fogyasztására van szükség. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerének a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is igen gyakran komoly megterhelést jelent.)

21 - 40,5 pont   **gyenge elfogadható (et)**

Az egésznapos tevékenységtől gyakran elfárad, a nap végén levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát, egyik napról a másikra, nem tudja kipihenni fáradalmát.

41 - 60,5 pont   **elfogadható (et)**

A rendszeres, mindennapi tevékenységtől már ritkán fárad el, de tartós, váratlan többletmunka már erősen igénybe veszi.

61 - 80,5 pont   **közepes megfelelően teljesített (mt)**

Elérte azt a szintet, elegendő ahhoz, hogy egészsége stabil maradjon, azaz tartósan kiegyensúlyozottan, jó közérzettel élhessen. E szint megtartásához is, heti 2-3 órás időtartamú, rendszeresen végzett testedzés szükséges. Az egészség megőrzése érdekében a továbbiakban, (a későbbi élete folyamán) is törekedni kell legalább e szint megtartására.

81 - 100,5 pont   **jól teljesített (jt)**

Ezt a szintet általában azoknak sikerül elérni, akik valamilyen sportágban alacsonyabb szintű szakosztályban, ill. amatőr szinten rendszeresen edzenek, versenyeznek.

101 - 120,5 pont   **kiválóan teljesített (kt)**

E szintet elérik, már fizikailag jól terhelhetők, az általuk választott sportágban (élsportolóként) is kiváló eredményeket érhetnek el.

2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

A statisztikai adatok szerint a magyar lakosság életkilátásai egyre romlanak. Egészségi állapotunk alakulásában életmódunknak meghatározó szerepe van. Javulást csak akkor érhetünk el, ha megszüntetjük azon okokat (megélhetési gondok, kedvezőtlen jövőkép), amelyek szerepet játszottak az életmód megválasztásában.

Ha változást akarunk elérni a lakosság egészségi állapotában, akkor még az ártalmakkal való találkozás előtt, a döntési szituációkat megelőzően kell segítséget nyújtanunk. Ennek megfelelően a legintenzívebb szocializációs tanulási időszakban, az általános iskolában eltöltött nyolc év alatt a legeredményesebb a beavatkozás.

Az iskolai egészségnevelés céljai

- minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szocializációs fejlődését
- az élet minden területén már gyermekkorban kialakítsa, illetve folyamatosan erősítse a saját szellemi, fizikai állapotáért felelősséget vállaló, tudatos életvitelre berendezkedő állampolgári magatartást
- az egészségnevelés során a tanulót olyan gyakorlati tudáshoz és képességekhez kell segíteni, amelyek használatával saját egészségének megőrzésén túl egy biztos és egészséges külső világ megteremtését célzó értelmes döntéseket tud hozni
- fel kell hívni a tanulók figyelmét a fogyasztás visszásságaira, a fogyasztóvédelem törekvéseire, és segítenünk kell a tudatos fogyasztói magatartás kialakítását; hangsúlyosan foglalkozni kell a média hatásával, a reklámok szerepével az élelmiszerek és tisztálkodási szerek közötti választások esetében
- tegyük képessé a tanulókat, hogy ismeretszerzési tevékenységben használni tudják és megértsék a nyomtatott, illetve elektronikus információhordozókat a korosztályuknak megfelelő szinten
- a jelen egészségnevelése tehát nem lehet más, mint tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható

Az iskolai egészségnevelés feladatai

- az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó tudományos, de közérthető ismeretek átadása
- megtanítani, hogy alapvető értékünk az egészség
- ennek megóvására magatartási alternatívákat ajánljon
- motiválja a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására
- segítse az egészségvédő öntevékenységet az egészséges életmód kialakítását, a helyes döntések meghozatalát

Az iskolai egészségnevelés főbb területei

- szomatikus (testi) egészség védelme (pl. higiénés, betegségek megelőzésére nevelés)
- pszichés (lelki) egészség védelme (pl. egészséges életvezetés, stressz elhárítás, érzelmi nevelés)
- szociális egészség védelme a társas, társadalmi kapcsolatok harmóniájának kialakítása (pl. kommunikációs nevelés, szerepfeszültségek feloldása)
- az egészségre káros szenvedélyek egészségvédelmi problémái (dohányzás, alkohol-, kábítószer-fogyasztás)

Az egészségnevelés formái

- felvilágosítás (szakemberek bevonásával)
- problémás esetek szakemberhez irányítása
- nevelők felkészítése a problémák korai felismerésére, az időben történő tájékoztatásra (orvos, szakemberek, szülők felé)

Az iskolai egészségnevelés követelményei

- a tanulók legyenek tájékozottak az emberek és a biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszeréről
- alakuljon ki a közösségbeli én-szerep, a tolerancia, az empátia és a pozitív gondolkodás
- alakuljanak ki a helyes viselkedés szabályai az emberek és a környezetük közötti viszonylatban
- ismerjék meg saját testük felépítésének és működésének alapjait, az egészséges életmód szabályait, valamint legyenek képesek az egészséges életvezetésre
- tudatosítsuk a család szerepének fontosságát

- ismerjék az egészség-megelőzés alapvető feltételeit, alakítsanak ki helyes napirendet.
- alakítsuk ki az igényt a fizikai és pszichés egészségnek, az egészséges környezetnek megőrzése iránt
- legyenek tisztában tanulóink az egészséges táplálkozás elveivel, az élelmiszerek tápanyagtartalma és tápanyagértéke közötti összefüggéssel, az ember egészséges életműködését veszélyeztető anyagoknak a szervezetre gyakorolt hatásával
- tudjanak eligazodni az áltudományos és a kereskedelmi célú reklámanyagok között
- szerezzék meg az egészséges életmóddal kapcsolatos helyes alternatívák kiválasztásához szükséges tájékozottságot
- ismerjék meg az egészségkárosító szokások, anyagok, a szenvedélybetegségek egyéni és társadalmi hátrányait, a dohányzás, az alkoholizmus egészségkárosító hatását, a kábítószeres használatának veszélyeit.
- legyen igényük a tisztaságra, testi higiéniaira és az egészséges környezetre
- értsék meg a betegségek megelőzésének, a szűrővizsgálatoknak, a védőoltásoknak a szerepét és fontosságát
- tudatosuljon a tanulóknál a rendszeres testmozgás szükségessége, a mindennapi testnevelés fontossága
- legyenek tisztában a tanulók a helytelen fűtés, világítás, valamint az elégtelen szellőztetés káros következményeivel
- ismerjék meg a környezetre káros anyagok, a hulladékok, a savak, a lúgok, a gázok egészségkárosító hatásait
- sajtóítsák el tanulóink a biztonságos közlekedés és az elsősegélynyújtás szabályait

Az egészségnevelés helye az iskola életében

- jelen kell lennie az iskolai élet mindennapjaiban, a személyi és tárgyi környezetben, a kapcsolatokban
- az iskolai élet szerves része legyen, áthassa az egész oktatási és nevelési folyamatot
- az egészségnevelés megvalósulhat:
  - ✓ az iskolában a tanítási órákon (a biológia tantárgy egészségügyi részeként, osztályfőnöki órán, testnevelésórán, magyarórán, más szaktárgyak óráin)
  - ✓ a tanítási órákon kívül (egyéb mentálhigiénés foglalkozások, egészségnevelési nap, sportnap, kiscsoportos megbeszélések, önfejlesztő tréningek)
  - ✓ a mindennapos sporttevékenység, sportkörök, versenyek kapcsán
  - ✓ egyéb lehetőségek (előadás, bemutató, filmvetítés, verseny) keretei között
- kapcsolatokat alakítunk ki helyi közösségekkel, szervezetekkel, intézményekkel
- a nevelési folyamatba bevonjuk a családokat is

Az egészségnevelés módszerei

- a meggyőzés (tudatos hatás)
- a kommunikációs képességek fejlesztése szituációs játékok és bábjáték segítségével
- a közös, csoportos játékok
- a beszélgetéssel és az ismeretek gyakorlati alkalmazásával egybekötött kötetlen előadás, kisebb csoportokban vagy az osztályközösségen belül
- az audiovizuális technika (rádió, tv, videó) bevétele
- a pedagógus által irányított kísérlet és kutatás
- a természetiskolai tevékenységek
- a séta és a tanulmányi kirándulás
- a falújság és a plakátok segítségével történő propaganda
- a könyvek, folyóiratok, képek és nyomtatott egészségügyi szórólapok tanulmányozása
- az osztályon belüli, iskolai és iskolán kívüli versenyek

Az egészséges életmódra irányuló kiegészítő tanulói tevékenységek

- felkészülés és előadás az egészséges életmód egyes témaköreiben
- az egészségfejlesztéshez, drogmegelőzéshez kapcsolódó témák és szaktárgyak összekapcsolása
- plakátok és versenyfeladatok készítése iskolai rendezvényekhez, vetélkedőkhöz
- diákműsorok készítése és újságcikkek írása

A szülői házzal való kapcsolat

Az együttműködés lényeges követelményei:

- mindkét fél céljai megegyezzenek
- az együttműködés rendszeres legyen
- minden pedagógusra, családra terjedjen ki
- a kapcsolatot az objektivitás, a türelem és a tapintat jellemezze
- tekintettel az egyes családok közötti különbségekre, minden családot egyénileg kell megközelíteni

A humánerőforrás jellemzői:

- biológiateanári végzettség
- testnevelői végzettség
- gyógytestnevelő
- tánc
- osztályfőnöki speciális képzés
- drogprevenációs képzés
- önismereti, életviteli képzés
- polgári védelmi (elsősegélynyújtás) képzés

A környezeti nevelés definíciója

A környezeti nevelés az emberben eredendően benne rejlő természeti erények kibontakoztatása, természet-, embertisztelő szokásrendszer kialakítása, belső készítés esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása, a szokásrendszerek elmélyítése, működtetése intellektuális hatásokkal ismeret által - melynek eredményeképpen kialakul az ökológiai gondolkodás, környezettudatos szemlélet.

Tehát egy folyamat, amely során a tanulót képessé tesszük környezetére aktív megismerésére, a környezeti jelenségek értelmezésére, a problémák okainak és azok megoldásainak megkeresésére, vagyis a rendszerben történő gondolkodásra, valamint az egyéni felelősségérzettől vezérelt döntések meghozatalára.

A környezeti nevelés a környezetvédelmi tevékenységekből nőtt ki, de nem csak természeti értékeinkkel foglalkozik, hanem épített környezetünkkel, kulturális örökségünkkel és társadalmi, gazdasági kapcsolatainkkal is.

A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelés a fenntartható fejlődés feltételeinek megvalósítását szolgálja. Fenntartható fejlődés: olyan fejlődés, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy a jövő nemzedékeinek esélyeit veszélyeztetné.

Feltételei:

- a Föld életképességének, a fajok sokféleségének megőrzése (biodiverzitás)
- arányos társadalomszerkezeti fejlődés (a gazdaság, kultúra, politika egyenrangúsága)
- a természettel harmonizáló gazdaság és társadalom
- a meg nem újítható energiaforrások mértéktartó felhasználása
- a gazdasági növekedés és a Föld eltartó képességének összhangja
- az emberi élet minőségének javítása, a szociális biztonság megteremtése
- az ökológiai morál terjesztése – új szemlélet
- az életközösségek tisztelete és védelme
- az egyéni szokások, viszonyulások megváltozása, személyiségfejlesztés az érzelmek és a lelki élet terén
- a fejlődés és megőrzés integrálásához szükséges nemzeti, nemzetközi együttműködés kialakítása

A környezeti nevelés alappillérei

- ökológiai szemlélet
- a fenntartható környezet-harmonikus életvitel

A környezeti nevelésben érvényesülő tendenciák

Lokális tendencia: a helyi környezeti elemeket be kell vonni az ismeretek körébe, a nevelés a helyi adottságokra, a diákok hétköznapi tapasztalataira épüljön.

Globális tendencia: rá kell mutatnunk a Földünket érintő globális problémákra is, meg kell értetnünk, hogy a helyi problémák többségének globális eredete van.

A környezeti nevelésben érvényesülő megközelítések

Analitikus megközelítés: a környezet elemző vizsgálata

Holisztikus megközelítés: a teljesség érzékeltetése

A környezeti nevelés helye az iskola életében

- jelen kell lennie az iskola mindennapjaiban, a személyi és tárgyi környezetben, a kapcsolatokban
- az iskolai élet szerves része legyen
- a környezeti nevelés megvalósulhat az iskolában tanítási órán, tanítási órán kívül
- a nevelési folyamatba be kell vonni a családokat is
- ajánlatos kapcsolatokat kialakítani helyi közösségekkel, szervezetekkel, intézményekkel

Tanórán kívüli lehetőségeink a környezeti nevelésre

- kirándulások, túranapok, táborok
- adott témában megfigyelések, kísérletek, kutatómunka
- gyűjtemények készítése, az iskola kertjében lévő növények gondozása, gyarapítása
- iskolaújságban környezetvédelmi rovat, környezetvédelmi faliújság szerkesztése
- szerepjátékok, ökojátékok szervezése
- napközis foglalkozások
- tehetséggondozás
- rendezvények (Föld napja, Madarak és fák napja, Környezetvédelmi világnap)
- versenyek, vetélkedők
- a szülők bevonása a környezeti nevelésbe (kirándulások, vitaestek, nyílt órák, szelektív hulladékgyűjtés)

A környezeti nevelés hat

- a tanuló személyiségére
- a közösségre, a viselkedés társas mechanizmusainak kialakítására

Célkitűzések

- az ökológiai kompetencia megteremtése
- az ökológiai gondolkodás, a környezettudatos szemlélet kialakítása
- értéktudat formálása, ökológiai morál kifejlesztése
- a természet törvényeinek megismertetése
- embert, természetet, épített környezetet tisztelő szokásrendszer kialakítása, ennek érzelmi, erkölcsi megalapozása, intellektuális hatások, ismeretek általi elmélyítése, működtetése
- környezettudatos magatartás kialakítása
- az egyéni életprogram megvalósítása a társakkal együttműködve, a természettel harmonizáló gazdaságban, társadalomban, a nemzeti és globális környezeti biztonságot megteremtő politikával
- a konfliktusok kezelésére, alternatív, probléma-megoldó gondolkodásra való képesség kifejlesztése
- saját magáért, másokért, a környezetért érzett felelősségtudat kialakítása
- a tenni akarás erősítése, az együttműködési szándék, a kooperációs képesség, az együttérzés és az empátia fejlesztése

- a természet sokféleségének megismerése, az élet minden formájának tisztelete
- annak megértése, hogy a világ összefüggő, összetett élő rendszer, melyben az ember kölcsönhatásban áll a környezetével
- a globális összefüggések felismertetése
- a környezeti problémák gazdasági, társadalmi okainak tudatosítása, a saját környezetben való azonosítása

Feladatok

- a fenntartható fejlődéssel összhangban lévő értékeket, beállítódásokat, készségeket, képességeket, rutinokat, viselkedést alakítunk ki, ill. fejlesztünk, megerősítünk
- segítjük saját értékrendjük etikai tudatosságuk kialakítását
- egészséges, környezetbarát életvitelre nevelünk
- felkészítjük a tanulókat arra, hogy képesek legyenek az önálló cselekvésre, a saját életükkel, ill. környezetükkel kapcsolatos változtatásokra
- törekszünk a környezettel kapcsolatos esztétikai érzékenység fokozására
- segítjük diákjainkat, hogy megfelelő mennyiségű, pontos információhoz jussanak a környezeti kérdésekkel kapcsolatban, és ezeket elemezni, összegezni, általánosítani tudják
- a kritikus, rendszerben való gondolkodás képességét fejlesztjük
- megismertetjük az ember szerepét a természet egyensúlyának fenntartásában
- a döntéshozatal, a problémamegoldás képességeit, a részvétel igényét alakítjuk ki, ill. fejlesztjük
- az önszabályozás, a társas együttműködés, a konfliktuskezelés készségeit erősítjük
- megteremtjük az egész életen át tartó tanulás igényét

A környezeti nevelés feladatai a tanulók életkora szerint

6 - 10 éves kor

- a természet-, embertisztelő szokásrendszer kialakítása
- a belső késztetések érzelmi, esztétikai, erkölcsi megalapozása
- az esztétikus, rendezett környezet, a mindennapi élet megszervezése
- viselkedési minták bemutatása
- természetismereti órán: a gyerekek kíváncsiságának kielégítése, az érdeklődés felkeltése a természeti jelenségek iránt, a megismerési képességek és szokások fejlesztése tevékenységek során (megfigyelő, leíró, azonosító, kommunikációs képesség, vitakészség)
- elemi szinten elsajátíttatni a gyerekekkel az ismeretszerzés és feldolgozás módszerét (megfigyelés, mérés, kísérletezés)
- magyarórán: az élő környezet iránti kötődés, felelősségérzet erősítése
- rajzórán: a természet sokszínűségének, megfigyelése, tanulmányozása formagazdagságának szemléltetése

11-14 éves kor

- a szokásrendszer működtetése
- rögzítése intellektuális hatásokkal minden műveltségi területen, minden lehetséges alkalommal
- a különböző tantárgyak környezeti neveléshez kapcsolódó tartalmainak összekapcsolása, integrálása, kiegészítése 5.-8. évfolyamon a természettudományos tantárgyak keretén belül

A környezetlvség érvényesítése a műveltségi területeken, tantárgyakban

A környezettel kapcsolatos információk különböző tantárgyakba történő integrálásának célja:

- fokozza az üzenet átadásának hatékonyságát, ha többféle módon is megjelenik
- több tanárt és témát von be a programba
- folyamatosan tudatosítja azon készségek fontosságát, amelyeket majd a tanulók saját életükben felmerülő környezeti problémák megoldásában hasznosítani tudnak

Anyanyelv és irodalom

- az írni-olvasni tudás eszköz a műveltség megszerzéséhez
- az irodalom segíti külső és belső világunk összehangolását, egészként való rész-voltunk átélését
- a táj ábrázolása az irodalomban
- írók, költők és környezetük bemutatása

Idegen nyelv

- segíti más kultúrák megismerését.
- gördülékenyebbé teszi a globális problémák megoldására irányuló nemzetközi együttműködést

Matematika

- integrált gondolkodásra nevel, ami a környezet egységének megértéséhez elengedhetetlenül fontos

Informatika

- a környezetvizsgálati adatok értékelésére, környezeti folyamatok modellezésére is felkészít

Ember és társadalom

- a természettel harmonikus társadalom megvalósítására, a természettisztelő cselekvési kultúrára nevel; az ember–természet történeti viszony hatásainak kiszámítására, környezettudatos magatartásra készít fel
- pozitív jövőképet munkál ki
- az emberismeret felkészít önmagunk lehetőségeinek és korlátainak számbavételére, egyszeri és megismételhetetlen lényegünk megélésére, megbecsülésére, környezettudatos állampolgári magatartásra.
- Lehetőségünk van megbeszélni a következő témákat :
  - ✓ az ember beavatkozása a teremtésbe
  - ✓ felelősség az utódainkért
  - ✓ az állat az ember társa

Ember és természet

- a szépség, a harmónia felfedeztetése, a természet megfigyeltetése, megismertetése
- a természet törvényeinek, az ökológiai alapelveknek, a fajok sokszínűségének, az ökológiai rendszereknek, a természet körforgásának megismertetése
- az emberi beavatkozás a természetbe, és ennek következményei
- a mesterséges és természetes eredetű anyagok minősége, különbségeik
- az energia előállításának különböző módszerei

Földünk és környezetünk

- a természet, környezet, ember egységének, egymástól való függésének, egymásra való hatásának, a természeti és társadalmi folyamatok globális voltának, a természeti erőforrások végeségének, az ember általi természetátalakító tevékenység-korlátainak, a lokalitás jelentőségének és függőségeinek hangsúlyozása
- az éghajlat és az időjárás, az éghajlati viszonyok megváltozásából adódó veszélyek megismertetése
- más kultúrák bemutatása; a táj tervezése és megművelése
- felfedezések helyi természetvédelmi területeken

Művészetek

- az ideális világ művészi ábrázolása
- veszélyeztetett növény- és állatfajok ábrázolása
- a képzelőerő, az élményképesség kifejlesztésével ez a műveltségi terület segíti a természetes és a mesterséges környezet megismerését, befogadását, az ember környezetében, a természetben betöltött helyének megértését, elfogadását

Életvitel, gyakorlati ismeretek

- a munkatevékenységek kapcsán mutatja be, hogy az ember –miközben környezet-átalakító igényét és létfeltételének megteremtését elégíti ki– nem lépheti át a környezeti szintek minőségének megváltoztatását
- ebben a műveltségi területben alapozható meg az ember testi, lelki egészsége

Testnevelés

- a különböző sportágak ökológiai és egészségügyi hatása

- a testi egészségre, korrektségre, küzdőképességre nevel
- fontos a természetközelség igényének kialakítása

A környezeti nevelés módszerei

Ahhoz, hogy a környezettudatos szemlélet kialakuljon, a környezettudatos magatartás megvalósuljon, a tanulók helyes döntéseket hozzanak, rendelkezniük kell megfelelő tapasztalatokkal, ismeretekkel. Biztosítani kell a tanulók számára a közvetlen kapcsolatot a környezettel, a felfedezés, a cselekvés lehetőségét.

Erre alkalmas módszerek:

- irányított megfigyelések
- gyűjtemények készítése
- példák gyűjtése
- laboratóriumi gyakorlatok, kísérletek, szemléltetés stb.

Az ismeretszerzés és az információátadás lehetőségei

- az ismeretterjesztő könyvek, kiadványok folyóiratok szemelvényeinek feldolgozása
- a fogalmak, jelenségek, összefüggések, törvényszerűségeinek kollektív definiálása, tisztázása
- az oktatófilmek, számítógépes programok bemutatása
- az előadások, múzeumlátogatások
- a témanapok szervezése, tanulói kutatómunka ösztönzése
- a szakkörök, önképzőkörök szervezése
- a hatékony kommunikáció a tanár-diák, diák-diák között, melyet a nyíltság, őszinteség és a pozitív gondolkodás jellemez
- a helyzetgyakorlatok, melynek a témája lehet a tanulók közvetlen környezetében tapasztalt konfliktus, probléma
- az iskolaújság környezetvédelmi rovata
- projektoktatás

Iskolánkban már 1998 óta folyik projektoktatás. Ez figyelembe veszi az egyéni különbségeket, esélyt teremt minden gyerek számára a környezeti kultúra és ezzel összefüggő kompetenciák kialakítására.

A feladatokat a tanár és a diákok közösen választják ki a tanulók készségeinek, érdeklődésének, szükségleteinek, problémáinak, élethelyzetének figyelembevételével, így nő a gyerekek aktivitása, hiszen maguk is részesei a feladatok kitalálásának, kiválasztásának. Az önálló feladatmegoldás önszándékú tanulást, egyéni tanulási tempót és stílust feltételez. Fejlődik a tanulók probléma-megoldó képessége, kezdeményezőkézsége, önbecsülése.

- csoportmunka

A környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszünk. Ha csoportokban dolgoznak a diákok, fejlődik együttműködési készségük, képesek lesznek a munkamegosztásra, a társas kapcsolatok segítik a nevelési célok elérését. Kialakul az összefogás igénye, és képessége, ami a későbbiekben feltétlenül szükséges a környezet védelmével kapcsolatos feladatok teljesítéséhez.

Együttműködő (kooperatív) tanulási módszerek

- problémafelvetéssel kapcsolatos vita, véleményformálás
- házi feladat megvitatása
- páros munkával szövegértelmezés
- esszé kidolgozása csoportosan, munkamegosztással
- problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel
- adatgyűjtés, feldolgozás, kiselőadás

Tehetséggondozás

- pályázatok meghirdetése
- versenyek, vetélkedők megrendezése
- diákkezdeményezések támogatása

Cselekedtetés, tevékenykedtetés

Minden olyan tevékenység hasznos, mely segíti a tanulókat abban, hogy a természeti és a létesített környezet értékeire érzékeny, környezetük állapotáért felelősséget vállaló, cselekvésre kész, környezettudatos, jogkövető magatartást tanúsító, konstruktív életvezetésre képes állampolgárokká váljanak.

A környezeti cselekvések a differenciálásnak, a pedagógiai hátrányok leküzdésének, a beilleszkedési nehézségek oldásának is eszközei lehetnek :

- parkosítás
- környezetbarát anyagok használata
- elemgyűjtés, hulladékgyűjtés
- az iskola környezetének szépítése, a tantermekben élősorok létrehozása
- a Föld napja, a Fák és madarak napja, a Környezetvédelmi világnap alkalmából rendezvények, műsorok szervezése
- erdei iskola, sportkirándulások, természetjáró túrák

Az erdei iskola célkitűzései:

- a tanulók magatartás- és szemléletformálása,
- az ember és a természet helyes viszonyának kialakítása,
- a tankönyvi ismeretszerzés helyett az élményszerű, személyes megfigyeléseken, tapasztalatokon alapuló tanulás.

Az erdei iskola egy sajátos tanulásszervezési forma, mely nem azonosítható egyik nevelési területtel sem.

Jellemzői:

- az iskola tantervének integráns részét képezi,
- a megismerés tárgya az erdei iskola helyszínének környezete, legyen ez természetes, vagy épített, illetve szociokulturális környezet,
- a tanulási tartalmak a környezet és az élet összetettségére, természetes integráltságára épülnek,
- a megismerés rendszerét a tanulónak saját magának kell létrehoznia,
- jó lehetőséget kínál a holisztikus megismerés számára,
- elsősorban a divergens gondolkodást fejleszti,
- a program megvalósulásának feltétele a tanulók, aktív, cselekvő részvétele,
- élménypedagógiai szemléletet kíván,
- az ismeretszerzés folyamatában a kooperatív-interaktív tanulási technikák, a projekt módszer kerülnek előtérbe,
- a közösségi, szociális tanuláshoz nyújt színteret,
- kihasználja az együttes tevékenység közösségformáló hatását.

Kapcsolat a családdal

A családi háttér fontos tényező a környezeti nevelésben, a környezetre való odafigyelés, a helyes hozzáállás, a helyes és egészséges viselkedési modell kialakításában, az értékek közvetítésében.

A család és az iskola kölcsönösen erősíthetik egymás hatását. A szülőket tájékoztatni kell az iskolában folyó környezeti nevelés tevékenységéről, ösztönözni kell, hogy aktív részeseivé váljanak a célok megvalósításának. Ennek terei :

- szülői vitaestek, tanfolyamok szervezése
- szülők meghívása tanítási órákra, rendezvényekre
- közös kirándulások

	Célok	Tevékenységek	Kinek szervezzük?	Felelős	Költség	Végrehajtás
1.	A veszélyes hulladék mennyiségének csökkentése	Szárazelem gyűjtése	Minden tanuló és dolgozó	DÖK	Jutalmazás, elszállítás	Osztályonkénti verseny, tagozatonkénti értékeléssel
2.	A szemét mennyiségének csökkenése	a) Szelektív hulladékgyűjtés	Tanulóink és szüleik részére, dolgozóink példamutató-sával	Kapcsolódás a fővárosi kezdeményezéshez		Egyéni, folyamatos
		b) Papírgyűjtés	Minden tanuló és dolgozó	DÖK	Jutalmazás, elszállítás	Osztályonkénti verseny, tagozatonkénti értékeléssel
3.	Az iskola és környezetének szebbé tétele	Fásítás, kertápolás, szemétyűjtés	Napközis tanulóink, szülői munkaközösség	Napközis nevelők	Jutalmazás	Délutáni szabadidős foglalkozás Jeles napokon osztályok
4.	Esztétikus környezet kialakítása	Tisztasági és dekorációs versenyek	Minden osztályközösség	DÖK	Jutalmazás	Osztályonkénti verseny, tagozatonkénti értékeléssel
5.	Környezetünk	Kirándulások	Önként	Szabadidő-	Egyéni	Délutáni

	megismerése		jelentkező tanulók	szervező	költségvállalás al	szabadidős foglalkozás, hétvégi programok
6.	Magyarország nemzeti parkjainak megismerése	Erdei iskola szervezése	Évfolyamon- kénti jelentkezéssel	Term. tud. mkv.	Egyéni költségvállalás al	Kiegészítő anyag feldolgozása
7.	Jeles napok megünneplése	Vetélkedők, túrák, akadályver- senyek	Tagozaton- kénti szervezésben	Term. tud. mkv.	Útiköltség, belépő, jutalmazás, fénymásolás	Osztályonkénti verseny, tagozatonkénti értékeléssel
8	Programjaink dokumentálá-sa	Fotók, videofelvétele k készítése, iskolaújság	Iskolánk diákjai és dolgozói	Intézményvezet ő, programszerve- zők	Dologi költsége	Filmvetítések, kiállítások szervezése, újságcikkek írása
9.	A helyi környezet történelmi múltjának megismerése	A helytörténelmi gyűjtemény meglátogatása	Felső tagozatos diákjaink	Intézményvez., osztályfőnökök	Dologi költségek	Feladatlapok készítése és megoldása
10.	Diákjaink látókörének szélesítése	Kedvezmé- nyes, vagy ingyenes kirándulás szervezése	Iskolánk diákjai és dolgozói	Intézményvez, iskolai alapítvány kuratóriumának tagjai	Étkezési költség egyéni	Alapítványi kirándulás
11.	Az is kola zöldebbé tétéle	a) A büfé korszerűsíté- sének folytatása	Iskolánk diákjai és dolgozói	Intézményvez.,b üfé vezetője	Dologi és üzemeltetési költségek	Tartós használatú eszközök, élelmiszerki- nálát bővítése (egészséges életmód)
		b) Energiataka- rékosság	Iskolánk diákjai és dolgozói	Intézményvez.	Dologi és üzemeltetési költségek	Világítás korszerűsíté- se, tantermek

Ügyeletes tanár,
68 diák
berendezési
tárgyainak
korszerűsítése

						Csöpögő csapatok elzárása, világítás lekapcsolása
		c) Környezetbarát játékok, taneszközök vásárlása	Iskolánk diákjai és dolgozói	Intézményvez., osztályfőnökök, napközis nevelők	Dologi költségek	c) Környezetbarát játékok, taneszközök vásárlása
12.	Szabadidős tevékenységek bővítése	Pályázatok figyelése	Iskolánk tanulói, dolgozói	Intézményvezető	Dologi és postaköltségek	Pályázatok írása
13.	Az iskola hírnevének öregbítése	Versenyeken való részvétel, cikkek írása a kerületi lapokba, média szereplés	Tehetséges diákjaink és felkészítő tanáraik	Intézményvezető	Jutalmazási és dologi költségek	Környezetvédelmi versenyek

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás értékelése

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a elsőtől a nyolcadik évfolyamig a következő érdemjegyeket használjuk:

példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2),

A magatartás értékelésének szempontjai:

- A házirend, az iskolai követelmények ismerete, azok betartása és betartatása,
- Beilleszkedés a közösségbe, mások beilleszkedésének segítése,
- Segítőkészség,
- Udvarias, figyelmes viselkedés, kulturált hangnem,
- Konfliktuskezelés módja

A magatartás értékelésének és minősítésének a követelménye a következő:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirend szabályait minden esetben betartja
- igazgatói, nevelőtestületi, osztályfőnöki, napközis nevelői dicsérettel rendelkezik
- magatartása példamutató, fegyelmezett, megbízható, kulturált
- nevelőivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias, korának megfelelően viselkedik
- figyelmeztetésben nem részesült

Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirend szabályait csak néha szegi meg
- tanáraival és társaival illemtudóan viselkedik
- magatartása általában fegyelmezett

Változó (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- viselkedése kifogásolható, de igyekszik javítani
- osztályfőnöki figyelmeztetése van

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend szabályait sokszor megszegi
- ártó szándéka a közösség felé irányul
- rongálja az iskola környezetét, tulajdonát
- igazolatlan órái vannak
- osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetése, intése, vagy rovója van

A tanulók magatartását minden hónap végén minősíteni kell a naplóba és tájékoztatóba, ellenőrzőbe az észrevételi füzet, a CSDT javaslata és az osztályfőnök véleménye alapján. Az érdemjegyeket havonta az ellenőrzőbe és a naplóba be kell írni.

Félévkor az osztályozó konferencián eldől az addig szerzett érdemjegyek, jutalmazási és büntetési fokozatok a nevelőtestület véleménye, CSDT javaslata és az osztályfőnök meglátása alapján a tanuló minősítése.

A tanév végéig ugyanígy értékelünk, az osztályozó konferencián eldől az éves magatartásjegye a tanulónak, mely bekerül a naplóba, törzslapba és a bizonyítványba is. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt, a CSDT-nek is van 1 szavazati joga. Döntetlen szavazat esetén az osztályfőnök dönt.

A bizonyítvány és a törzslap jegyzet rovatában a tantestületi dicséretnek vagy büntetésnek szerepelni kell.

Az Észrevételi füzet felső tagozaton tartalmazza:

- a pozitív értékeléseket piros dátummal
- a negatív értékeléseket fekete dátummal
- minden hónap végén az összegzéseket

Szorgalom értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az elsőtől a nyolcadik évfolyamig a következő érdemjegyeket használjuk:

példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)

A szorgalom értékelés szempontjai:

- A tudás megszerzésének igénye
- Az egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény
- Kötelességtudó, pontos, megbízható, önálló munkavégzés
- Aktív tanórai részvétel
- Többletek /tanulmányi versenyek, szorgalmi feladatok/
- Közösségért végzett tevékenység

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- tanórákon aktív, munkavégzése pontos, megbízható
- házi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- felszerelése hiánytalan
- szorgalmi feladatokat magától végez
- versenyekre felkészül

Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten szorgalmasan tanul
- szorgalmi feladatokat felszólításra végez
- házi feladatait többnyire elvégzi
- felszerelése többnyire hiánytalan, tiszta, rendezett
- tanórákon általában aktív

Változó (3) az a tanuló, aki

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, tanulásban nem kitartó

- házi feladata, felszerelése gyakran hiányzik

Hanyag (2) az a tanuló, aki:

- rendszeres figyelmeztetés mellett teljesíti a tantervi minimum követelményét
- a tanuláshoz való hozzáállása negatív, demoralizáló
- házi feladatot nem, vagy ritkán végez, felszerelése általában hiányos, vagy nincs
- tanuláshoz nyújtott segítséget nem fogadja el, ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen
- szaktanári intése lehet

A tanulók szorgalmát minden hónap végén minősíteni kell a naplóban, és a tájékoztatóban, ellenőrzőben

- felső tagozaton észrevételi füzetben
- szaktanárok javaslata, szorgalmi lapon
- CSDT javaslata
- Osztályfőnök meglátása alapján

Az érdemjegyeket az ellenőrzőbe és naplóba be kell írni.

Félévkor az osztályozó konferencián eldől az eddig szerzett érdemjegyek, jutalmazási büntetési fokozatok, nevelőtestület véleménye, CSDT javaslata és az osztályfőnöki véleménye alapján a tanuló minősítése.

A tanév végén hasonló módon kerül eldöntésre a szorgalmi érdemjegy, mint a magatartás osztályzatnál.

Megjegyzés: A szorgalomjegy elbírálásakor a felsorolt szempontok közül legalább kettőnek az együttes megléte szükséges.

Iskolai jutalmazás formái:

1. Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
  - szaktanári dicséret

- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret

2. A tanév végén adható elismerések:

- kiváló magatartásért
- dicséretes szorgalomért
- kiemelkedő szaktárgyi teljesítményért
- ezek együtteséért nevelőtestületi dicséret
- évfolyamelső tanulónak külön jutalom
- első félévhez képest legtöbbet javító tanuló
- kiemelkedő közösségi munkáért osztályszinten /CSDT/
- kiemelkedő közösségi munkáért iskolai szinten /CSDT/
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez
- szülők jutalmazása, iskolát segítő tevékenységükért

A tanév végén adható elismerések, oklevelek, könyvjutalmak vagy más tárgyjutalmak a tanévzáró ünnepségen, vagy ballagáson az iskola közössége előtt történik.

Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki tanulmányi kötelezettségeit nem teljesíti, a házirend előírásait megszegi, igazolatlanul mulaszt, vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni, melynek formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- szaktanári intés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- napközis nevelő intés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés

- igazgatói megrovás
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, ettől indokolt esetben a - vétség súlyára való tekintettel - lehet térni.

A büntetést az ellenőrzőbe, tájékoztatóba, az igazgatói figyelmeztetést és annál magasabb fokozatokat a naplóba is be kell írni, a szülő tudomására kell hozni.

A tantestületi fokozatot a bizonyítvány jegyzet rovatába be kell írni.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Budapest XVIII. Kerületi Csontváry Kosztka Tivadar Általános Iskola nevelőtestülete az iskola Pedagógiai programjának és Helyi tantervének módosítását 2013. március 27-én elfogadta.

A Pedagógiai program és a Helyi tanterv módosítása kapcsán véleményezési jogát gyakorolta:

SZMK: .....

aláírás

DÖK: .....

aláírás

Jóváhagyta:

.....

igazgató

Hatálybalépés: 2013. szeptember 01.

Érvényesség: visszavonásig

Felülvizsgálat: Törvényi változás, fenntartói rendelkezés, testületi szándék alapján

p.h.

.....

intézményvezető